

Jaarverslag 2016

Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland

**VluchtelingenWerk
Nederland**

Voorwoord

Wereldwijd waren er in 2016, volgens de VN Vluchtelingenorganisatie UNHCR 65,3 miljoen mensen op de vlucht voor oorlog en geweld. Een triest nieuw record. De overgrote meerderheid van de vluchtelingen wordt dáár in de regio, in de buurlanden opgevangen. Maar ook in Nederland was er werk aan de winkel. Dat hebben we ook in Zuid-Holland en Zeeland gemerkt: nieuwe asielzoekerscentra openden de deuren en alle gemeenten kregen een hoge taakstelling om vluchtelingen te huisvesten.

Daar hebben we met elkaar hard aan gewerkt! Dankzij onze enthousiaste en betrokken vrijwilligers en medewerkers, de samenwerkingspartners én de samenleving, is die missie uitgevoerd. We hebben waargemaakt waar we voor staan.

We willen onze opdrachtgevers, financiers, medewerkers, vrijwilligers en anderen die ons steunen, hartelijk bedanken voor de samenwerking. In dit jaarverslag kunt u lezen wat de mensen van Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland in 2016 hebben bereikt.

Mirjam Huisman
Directeur-bestuurder

Zuidwest op haar best

VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland voert lokaal uit, is regionaal georganiseerd en landelijk ingebed in de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland. Onze werkwijze is integraal, we zoeken de samenwerking met gemeenten en andere organisaties. Daarnaast hebben we jarenlange ervaring en unieke kennis:

- ✓ Wij begeleiden al bijna 40 jaar vluchtelingen van welkom naar werk, van aankomst tot zelfredzaamheid. En als iemand geen bescherming nodig heeft, helpen we bij een waardige terugkeer.
- ✓ Onze vrijwilligers en beroepskrachten krijgen verplichte trainingen en hebben toegang tot een uitgebreid, optioneel opleidingsprogramma.
- ✓ Onze juridische begeleiding is uniek. Onze mensen begeleiden vluchtelingen tijdens de asielprocedure, gezinsherenigingsprocedure, naturalisatie en meer.
- ✓ Komen onze vrijwilligers en beroepskrachten ergens niet uit? Dan nemen ze contact op met de Helpdesk van het Landelijk Bureau. De Helpdesk bestaat uit een team juristen op gebied van asiel en integratie en consulenten landeninformatie.
- ✓ Belangrijke signalen uit het land blijven niet liggen, maar worden via het Landelijk Bureau aangekaart bij het Rijk of politiek Den Haag.
- ✓ Wanneer er wetgeving wijzigt, er nieuwe jurisprudentie is of de veiligheidssituatie in een herkomstland verandert, dan wordt dat snel gedeeld onder medewerkers en advocatuur onder meer via VluchtWeb, de online kennisdatabase.
- ✓ De gemeenten waar we actief zijn, profiteren ook van de landelijke projecten die we uitvoeren met Europese subsidies of middelen van de Nationale Postcode Loterij. Denk daar bij aan projecten op het gebied van arbeidsparticipatie en schuldpreventie.

Onze mensen

Leo van der Brugge (82) is één van de 2908 vrijwilligers die in 2016 actief waren voor VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland. Onbetaald dus. Maar ook onbetaalbaar. Ze zijn goud waard, onze vrijwilligers. Voor ons. Maar nog belangrijker: vooral ook voor de vluchtelingen. Leo stopte in 2016 na 22 jaar en duizenden gesprekken als vrijwillig Spreekuurmedewerker: 'In het begin word je ondergedompeld in alle ellende. Daar moet je echt aan wennen. Iemand verlaat – zeker met kinderen – niet zomaar huis en haard. Zulke heftige verhalen... Het geeft een goed gevoel dat ik iets heb kunnen bijdragen'.

Anna Meuzelaar (20) liep in 2016 stage als maatschappelijk begeleider bij VluchtelingenWerk in Sliedrecht. Het werd een onvergetelijke ervaring, zegt ze. 'In het begin vond ik het, door de taalbarrière, lastig goed met de cliënten te communiceren. Maar door een creatieve mix van Google Translate en handen-en-voeten-werk lukte het steeds beter.' Ze beschreef enkele ontroerende ontmoetingen. Die teksten plaatsten we op site en sociale media. 'We hebben het over 'de vluchtelingen'. In mijn gedichten zijn het individuen. En niet de mens die in de media geportretteerd wordt; maar de mens die het recht heeft gezien, gehoord en geliefd te zijn.'

Jamal Husni (29) vluchtte uit Damascus, verbleef een tijd illegaal in Libië en trok trok in mei 2014 door naar Nederland. Hij spreekt de taal nu al vloeiend. Alles gaat snel, bij de leergierige, energieke Jamal. Hij werd vrijwilliger bij VluchtelingenWerk. 'Ik wilde de taal leren, anderen helpen en vrienden te maken.' Die open houding leverde hem een baan op. De Syrische Leerdammer is nu projectleider bij VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland. De vlucht heeft littekens achtergelaten. Absoluut. Maar Jamal denkt vooral in kansen: 'Ik ben niet van plan mijn ambities op te geven. Ik wil zo snel mogelijk door.'

'Als ik de taal spreek, wil ik hier graag weer vrachtwagenchauffeur worden.', zegt Usama.

'Wie ben ik om te klagen?'

Tally Schaap was ziekenverzorger, maar ze kon door chronische rugpijn dat vak niet meer uitoefenen. Nu werkt ze bij VluchtelingenWerk in Bergschenhoek en is ze de Maatschappelijk Begeleider van Usama Audeh. 'Ik mopper wel eens over mijn gezondheid. Maar sinds ik hem ken, denk ik: Wie ben ik om te klagen? Mijn klachten zijn peuleschilletjes vergeleken bij wat hem is overkomen. En toch blijft Usama altijd positief.' De 41-jarige Syrische vluchteling kwam in het najaar van 2015 in Nederland aan. Sinds september 2016 woont hij in Berkel en Rodenrijs. Zijn vrouw en vier kinderen verblijven nog in Syrië. 'We zijn druk bezig met de gezinshereniging, maar dat loopt nog niet zo soepel. De administratie in Syrië is een chaos, op de documenten van de kinderen staat de achternaam elke keer anders gespeld', vertelt Tally.

Er moet nu dna-onderzoek plaatsvinden, maar daarvoor moet het gezin naar Libanon. Dat kan nog niet omdat Usama's echtgenote ziek werd en een operatie onderging. Usama werkt ondanks die lastige situatie hard aan zijn Nederlands. 'Als ik de taal spreek, wil ik hier graag weer vrachtwagenchauffeur worden', zegt hij. 'Dan hoop ik dat ik hem van de gemeente mag koppelen aan een Arbeidscoach van VluchtelingenWerk', aldus Tally. Usama is haar eerste cliënt. Dat schept een bijzondere band, erkent ze. 'Ik leef met hem mee. En ben trots op hoe hij het doet, ondanks alles. Mensen roepen vaak dat vluchtelingen hier te veel in de watten worden gelegd. Dat ze alles krijgen. Maar ik zie nu bij Usama dat dit absoluut niet waar is en dat hij elke cent moet omdraaien. Desondanks is hij altijd positief.'

Maatschappelijke Begeleiding

We hebben 7286 statushouders begeleid

VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland streeft naar zelfredzaamheid, zelfstandigheid en zelfregie van de statushouder. Vluchtelingen moeten zich snel thuis voelen en meedoen. VluchtelingenWerk is daarbij de bruggenbouwer middenin de samenleving. Onze vrijwilligers en beroepskrachten vormen de brug voor de nieuwkomer, gevlucht voor oorlog en geweld, naar vrede, veiligheid en een nieuw leven in de Nederlandse samenleving. Van zijn eerste stappen in het complexe Nederland tot volledige participatie in het nieuwe thuisland.

Gemeenten in Nederland krijgen vanuit de overheid een taakstelling opgelegd voor het aantal op te nemen vluchtelingen. Van de taakstelling van alle gemeenten in Zuid-Holland en Zeeland hebben we 7286 statushouders begeleid. Bijna 7300 bruggen dus. Die bouwen we met al onze betaalde medewerkers en professionele vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor de Maatschappelijke Begeleiding.

Luisterend oor, troostend woord

Vluchtelingen komen hier vaak alleen. Er kan sprake zijn van trauma's, een culturele kloof, wantrouwen tegen de overheid. Op onze Maatschappelijke Begeleiders kunnen zij rekenen. Zij helpen hen wegwijs te maken, leggen uit hoe zaken in Nederland geregeld zijn, en staan klaar met een luisterend oor en een troostend woord. (En daarnaast helpen we natuurlijk met allerlei problemen met Belastingen en Zorgverzekering). Vrijwel iedereen in Nederland vindt het belangrijk dat nieuwkomers snel integreren. Ook vluchtelingen zelf willen graag snel zelfstandig worden. Met maatwerk en aandacht kunnen we ervoor zorgen dat vluchtelingen sneller volledig meedoen aan de samenleving.

Integrale aanpak

De Maatschappelijke Begeleiding bestaat volgens afspraken tussen VNG en het Ministerie van SZW uit vier onderdelen:

1. **Praktische hulp**
2. **Hulp bij start inburgering**
3. **Stimuleren van participatie en integratie**
4. **Participatieverklaringstraject**

Dit laatste onderdeel kan ook apart worden aangeboden aan gemeenten. Een mogelijke aanvulling op deze vier onderdelen is:

5. Financiële begeleiding

Steeds vaker bieden wij het hele pakket aan. Omdat dat het beste voor statushouders, en dus voor de samenleving is. Dat is onze Integrale Maatschappelijk Begeleiding.

Op de brug

Gevlucht uit oorlogsgebied of voor vervolging... Vluchtelingen mogen hier even tot rust komen. Maar heel snel daarna gaan ze op weg. Op de brug. Die leidt naar een nieuwe woning, naar fijn contact met de burens, naar kinderen die naar school gaan. Naar werk. Daarbij begeleiden wij.

Van Aankomst tot Zelfredzaamheid

De Maatschappelijke Begeleiding van A tot Z: nieuwkomers worden vanaf de eerste dag – hun Aankomst in de stad – 'opgeleid' tot Zelfredzame Rotterdammers. 'Dan doen we in 24 maanden met een integrale aanpak', zegt Artemisia Araújo, Teamleider Rotterdam.

Binnen een week nadat de woning is betrokken krijgt de statushouder een 'breed intakegesprek' met de Trajectbegeleider. Een profiel wordt gemaakt, doelen worden gesteld en het Basis OK-traject wordt gestart. In deze fase helpt de Maatschappelijk Begeleider bij het regelen van praktische zaken. De statushouder begint ook meteen met de Rotterdamse Taal Start en workshops die leiden tot ondertekening van de participatieverklaring. Snel daarna wacht stap 2 (na maximaal zes weken): integratie in de wijk. De nieuwkomer wordt wegwijs gemaakt in wat er te doen is op het gebied van tijdsbesteding.

Het gebiedsteam volgt de statushouder, die regelmatig contact heeft met zijn Maatschappelijk Begeleider en elke drie maanden een vervolgesprek heeft met zijn Trajectbegeleider. Daarin worden de volgende onderwerpen besproken: Ligt de statushouder nog op koers? Zou hij vrijwilligerswerk kunnen doen? Wat is er nodig om tot de arbeidsmarkt toe te treden? Of zijn er zorgen en is andere hulpverlening nodig? 'Ons traject is erop gericht dat wij uiteindelijk overbodig zijn. Dus dat de statushouder-met-begeleiding een Rotterdammer is geworden, die middenin de maatschappij staat', aldus Artemisia Araújo.

'De situatie werd voor Abraham ondraaglijk', zegt vrijwilliger Jilly die zijn cliënt met zijn gezin herenigde.

'Jilly was mijn vader en moeder tegelijk'

Een jaar lang was Abraham Sebhatu Ogbazghi (42) alleen in Nederland. Maar echt alleen was hij niet. 'Hij was zo vaak bij ons dat ik gekscherend voorstelde dat hij zijn bed wel op kantoor kon neerzetten', zegt zijn Juridisch Begeleider Jilly van den Aamele, vrijwilliger bij VluchtelingenWerk in Terneuzen. 'In dat jaar alleen was Jilly mijn vader en moeder tegelijk. Hij was mijn alles. Hij werkte 24 uur per dag aan onze zaak, dacht en voelde met me mee', vertelt de Zeeuwse Eritreeër. 'Dat is natuurlijk best een beetje overdreven', zegt Jilly, 'want ik begeleid ook nog dertig andere statushouders in hun gezinshereniging'. De bewoordingen van Abraham tonen wel aan hoe wanhopig hij was, hoe zwaar het wachten viel. En hoe fijn de betrokkenheid en steun van Jilly voor hem aanvoelde. De procedure gezinshereniging werd in november 2015 gestart. 'Het was een gecompliceerd verhaal, in het gezin is ook een pleegkind zonder documenten opgenomen', aldus Jilly.

Omdat de twaalfjarige zoon zwaar gehandicapt is, heeft de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, de UNHCR, uiteindelijk geholpen. 'Maar in de tussentijd was het gezin verhuisd van Eritrea naar een kamp in Ethiopië, schoot de medische zorg van de zoon ernstig tekort en was voedsel moeilijk te krijgen. Daarnaast had Abrahams vrouw Selemawit twee maanden gevangen gezeten, waardoor de kinderen er alleen voor stonden. 'Het was een jaar vol leed. Abraham kon op afstand zo weinig doen, waardoor de situatie voor hem zowat ondraaglijk was', zegt Jilly. Het gezin is herenigd. Selemawit, Hanibal, Divora, Luwan, Awet en Ariam wonen sinds december 2016 ook in Terneuzen. Abraham: 'Het voelt als een bevrijding. Mijn kinderen doen het goed op school en ze maken heel veel nieuwe vrienden. We zijn zó dankbaar en blij.'

Juridische Begeleiding

Altijd beschikbaar, altijd de laatste, juiste informatie

In alle fasen van de asielprocedure én daarna krijgen asielzoekers en statushouders ondersteuning van onze vrijwilligers en professionele beroepskrachten. Denk daarbij aan vragen rondom verblijfsvergunningen, naturalisatie, huisvesting en gezinshereniging.

In de centrale opvanglocaties voor asielzoekers hebben we spreekuren. We ondersteunen onze cliënten tijdens de voorbereiding op de asielprocedure, bijvoorbeeld door het vluchtverhaal in kaart te brengen, benodigde documenten op te vragen en uitleg te geven over brieven en papieren van de IND of de advocaat. We ondersteunen de asieladvocaat met advies en informatie over de landen waar vluchtelingen vandaan komen en jurisprudentie. Daarnaast wonen onze Juridische Begeleiders de gehoren van de IND bij, als de asielzoeker en zijn advocaat dat wensen.

Helpdesk

Komen onze vrijwilligers en beroepskrachten ergens niet uit? Dan nemen ze contact op met de Helpdesk van het Landelijk Bureau. De Helpdesk bestaat uit een team juristen op gebied van asiel en integratie en consulenten landeninformatie. Wanneer er wetgeving wijzigt, er nieuwe jurisprudentie is of de veiligheidssituatie in een herkomstland verandert, dan wordt dat snel gedeeld onder medewerkers en advocatuur.

Gezinshereniging

Levens van vluchtelingen hebben in hun thuisland – door de onrust, onveiligheid of oorlog – vaak in de pauzestand gestaan. Aangekomen in Nederland wordt niet alles vanzelf beter. Veel vluchtelingen zijn op de vlucht gescheiden geraakt van hun gezin of 'vooruit gevlucht'. Pas als de gezinshereniging een feit is, kan het leven worden hervat.

Helaas kan de ingewikkelde procedure soms wel jaren duren. Daarbij kan een vluchteling zonder middelen niet terugvallen op een advocaat. Daarom begeleiden wij de gezinnen hierbij.

Terugkeer

Vluchtelingen van wie de asielaanvraag na een zorgvuldige procedure is afgewezen, moeten Nederland verlaten. VluchtelingenWerk werkt mee aan vrijwillige terugkeer maar dan alleen als de situatie in het land van herkomst ingrijpend en duurzaam is verbeterd. Voor veel vluchtelingen kan de terugkeer moeilijk zijn, zeker als zij jaren in een 'wachtstand' hebben gestaan en niet meer gewend zijn zelf de regie te nemen. Wij staan naast de asielzoekers en hebben hun vertrouwen. Zo kunnen wij met hen op een respectvolle manier over hun toekomst praten. In het project 'Een Nieuw Hoofdstuk' helpen we uitgeprocedeerde asielzoekers een keuze te maken over hun toekomst. Als zij kiezen voor zelfstandige, duurzame terugkeer, kunnen wij ondersteuning bieden bij het wegnemen van praktische en psychische belemmeringen. Dit doen wij in goed overleg met partnerorganisaties in Nederland die ook activiteiten rond terugkeer begeleiden. Begeleiding bij de werkelijke terugkeer gebeurt binnen het project 'Met Opgeheven Hoofd'. De terugkeerder wordt in contact gebracht met organisaties in het land van herkomst, waar de verdere begeleiding wordt overgenomen. De terugkeer wordt gedurende een jaar gemonitord.

Extra hulp voor kwetsbare jongeren

Jongeren zijn kwetsbaar. Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's) zijn zo mogelijk nog kwetsbaarder. Ze hebben hier geen ouders op wie ze kunnen terugvallen. En vaak geen vangnet. 'Team AMV' helpt hen bij de ingewikkelde procedures op het gebied van gezinshereniging.

In ons AMV-project in Den Haag, Rijswijk, Wassenaar en Delft doen we dat in samenwerking met de voogden van Nidos en de mentoren van Jeugdformaat en Migrascoop. In 2017 gaan we de succesvolle aanpak ook elders in de regio gebruiken en de expertise delen.

'Team AMV' helpt de jonge cliënten bij de contacten met de IND en informeert hem of haar over de mogelijke hulp van internationale organisaties. Daarnaast wijzen onze medewerkers de jongeren op de communicatiemogelijkheden met hun familie, en op de documenten die bij procedures voor gezinshereniging verzameld moeten worden.

'De vooroordelen over vluchtelingen... Dat begint op de middelbare school', zegt voorlichter Akram.

'Dankbaar dat ik nu in vrijheid leef'

Akram Beiramvand zat acht jaar in de gevangenis in Iran. In die tijd beloofden zij en haar vriendinnen elkaar te zullen blijven vechten voor vrijheid. Altijd en overal. Veel van haar mede-vrijheidsstrijders van toen zijn geëxecuteerd, Akram (55) lukte het in 1994 naar Nederland te vluchten. 'Nederland is een prachtig land, ik heb hier met veel enthousiasme, met ups en downs, een nieuw leven opgebouwd. In moeilijke tijden ontdek je je kracht.' Nederland verandert, zo ervaart ze. 'Mede door Geert Wilders is de sfeer nu anders en staan vrijheden ter discussie'. De belofte die ze haar vriendinnen gaf, lost ze nu in Nederland in: 'Ik vecht voor de vrijheid en democratie in mijn nieuwe land en wil een ambassadeur voor politieke gevangenen overal ter wereld zijn.' Akram werd voorlichter in het scholenproject in de regio Leiden, waar vrijwilligers van VluchtelingenWerk en vluchtelingen in koppels gastlessen geven.

'De vooroordelen over vluchtelingen... Dat begint op de middelbare school', zegt ze. Nare ervaringen bleven haar bespaard. In tegendeel. Akram voelt vaak warmte. 'Ik zeg vaak tegen jongeren: geloof niet alles wat je leest of hoort. Je bent op een leeftijd gekomen dat je zelf moet vragen, luisteren en beoordelen. Vluchtelingen zijn hier niet voor jullie uitkeringen of banen. Ik ben hier omdat ik gevaar liep. En nu wil ik graag meedoen.' Met haar eigen levensverhaal krijgt ze jongeren stil. 'Ik raak ze in het hart en zet ze aan het denken. Vaak vragen leerlingen aan het einde van de les hoe het komt dat ik nog zo vrolijk ben. Dan zeg ik: Omdat ik geen spijt heb van mijn strijd in Iran en de consequenties ervan. En omdat ik net als jij, heel dankbaar mag zijn dat ik nu in vrijheid leef.'

Voorlichting en draagvlak

Meer dan 200 gastlessen en voorlichtingsbijeenkomsten

Een vluchteling heeft primair bescherming nodig. Maar wat heb je aan bescherming als je niet begrepen wordt, niet welkom bent en gediscrimineerd wordt op de arbeidsmarkt? Het is voor vluchtelingen belangrijk dat zij in een welkome samenleving terecht komen. Mede met onze voorlichtingsprojecten werkt VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland aan maatschappelijk draagvlak voor vluchtelingen.

Wat precies is een vluchteling? Waarom vangt Nederland vluchtelingen op? En hoe gaat Nederland met hen om? Deze vragen – en nog veel meer, komen aan bod als een vluchteling, vrijwilliger en/of beroepskracht voorlichting komt geven. Op veel plaatsen in Zuid-Holland en Zeeland geven onze mensen voorlichting op scholen, aan gemeenten, organisaties, serviceclubs, maar ook bedrijven.

Scholierenprojecten

Voor in de regio's Den Haag, Leiden en Gouwe- en Bollenstreek wordt heel actief voorlichting gegeven met speciale scholierenprojecten. Vrijwilligers van VluchtelingenWerk en vluchtelingen geven in koppels gastlessen op scholen. In de lessen wordt ingegaan op de vluchtelingenproblematiek, maar ook op het persoonlijke verhaal van de vluchteling. De ervaring leert dat er voor veel leerlingen een nieuwe wereld opengaat tijdens deze lessen. Met name de levensverhalen van vluchtelingen maken veel indruk. Het scholierenproject in de regio Leiden wordt mede mogelijk gemaakt door gemeente Leiden, gemeente Leidschendam-Voorburg en Fonds 1818. Het scholierenproject in Den Haag en omstreken wordt ondersteund door de gemeente Den Haag en Fonds 1818.

In de regio Den Haag werden in 2016 in totaal 83 voorlichtingsbijeenkomsten gehouden. In de regio Leiden (Alphen aan den Rijn, Oegstgeest, Voorburg, Gouda, Zoetermeer en Sassenheim) ging het om 59 gastlessen.

Humanity House

Het voorlichtings- en educatieaanbod van VluchtelingenWerk wordt kosteloos aangeboden. Schoolklassen die echt willen uitpakken, kunnen een bezoek aan het Humanity House in Den Haag brengen. Tijdens de ervaringsreis in het Humanity House maken leerlingen mee hoe het is om vluchteling te zijn. In samenwerking met VluchtelingenWerk kunnen leerlingen na afloop vragen stellen aan Sahar of Ayham, die ooit naar Nederland zijn gevlucht.

Open azc dag: de wereld achter de slagboom

Hoe ziet de wereld en het leven achter de slagboom van het asielzoekerscentrum (azc) er uit? VluchtelingenWerk vindt het belangrijk dat buurtbewoners weten wie er in het azc wonen. Hoe het dagelijks leven er daar uit ziet. Wie die nieuwe burens zijn. Er was in 2016 her en der nogal wat protest tegen de opening van nieuwe azc's. Maar daar tegenover stond dat er ook werd geïntegreerd tegen de sluiting van opvanglocaties. Met de Open azc dag proberen VluchtelingenWerk en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) de onterechte angstbeelden over azc's weg te nemen.

Negen locaties van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland deden mee aan de tweede Open azc dag, op 24 september – Burendag! In Katwijk, Rijswijk, Krimpen aan den IJssel, Gorinchem, 's-Gravendeel, Goes en Middelburg konden buurtgenoten vluchtelingen en vrijwilligers op het azc ontmoeten en een kijkje achter de schermen nemen. Ook hebben we in 2016 open dagen gehouden op onze kantoren in de gemeenten, ontmoetingsbijeenkomsten georganiseerd en actief deelgenomen aan evenementen van andere organisaties.

Inspirerende projecten

Een greep uit ons aanvullende, lokale aanbod

Gedichten vertalen in Schiedam

'Ruimte bieden om culturele bagage te delen'

Ze willen soms zo graag vertellen over het land dat ze hebben moeten achterlaten. Ondanks de soms pijnlijke herinneringen en gevaarlijke, nare omstandigheden. In Schiedam organiseren we al jaren, tijdens de Poëzieweek, het project 'Verborgene Gedichten'. De vluchtelingen wordt gevraagd op zoek te gaan naar een gedicht uit hun eigen taal en cultuur, of een zelfgeschreven gedicht. Die vertalen ze dan samen met iemand die goed Nederlands spreekt. Tijdens de opdracht werken cliënten veel met de Nederlandse taal en ontdekken zij allerlei mogelijkheden in hun 'nieuwe' taal. Daarnaast leert de deelnemer tijdens het vertalen zijn maatje beter kennen, vertelt Teamleider Margarita Mena Figueroa van VluchtelingenWerk Schiedam. 'Eén van de belangrijkste redenen is: onze cliënten ruimte bieden om een klein stukje van hun culturele bagage met anderen te delen'. Na de voorbereiding volgt het 'optreden', in de bibliotheek. De afgelopen jaren trok die bijeenkomst rond de 90 bezoekers. De vluchtelingen lezen het gedicht in hun eigen taal voor, hun maatje leest de Nederlandse vertaling. In januari 2017 vond de zevende editie plaats. 'We hebben in al die jaren - met andere organisaties waarmee we samenwerken, onze taalcoaches en de WIS-coaches (Wegwijs In Schiedam), inmiddels een groot netwerk opgebouwd. We gaan met z'n allen steeds weer op zoek naar een mix van 'oude' deelnemers en nieuw talent. En naar mooie gedichten' zegt Margarita.

Participatieverklaring in Krimpenerwaard

'Met open armen ontvangen'

De participatieverklaring wordt een verplicht onderdeel van de inburgering. Deze verklaring is bedoeld om ook vluchtelingen te wijzen op de rechten, plichten en fundamentele waarden van de Nederlandse samenleving. VluchtelingenWerk ontwikkelde een compleet traject waar gemeenten gebruik van kunnen maken om de impact van de verklaring te vergroten. In Krimpenerwaard werd zo'n traject in december afgesloten met een feestelijke bijeenkomst. Burgemeester Roel Cazimier sprak

de statushouders toe: 'Het is belangrijk dat jullie zo snel mogelijk meedoen. Het leren van de Nederlandse taal en kernwaarden en het vinden van werk zijn hierbij cruciaal! Een van de deelnemers, de Syriër Ziad Ata Allah, kreeg vervolgens het woord: 'Wij willen jullie, Nederland en de Nederlandse overheid, bedanken voor de kans die wij krijgen een nieuw bestaan op te bouwen. Wij hopen in de toekomst iets te kunnen betekenen voor dit land: het land dat ons met open armen heeft ontvangen.'

Fietsproject in Westland

'De fiets geeft vluchtelingen actieradius'

In het fietsproject van VluchtelingenWerk Westland worden fietsen opgeknapt om een tweede leven te krijgen. Ze worden weggegeven aan vluchtelingen uit vooral Syrië en Eritrea die hier een nieuw leven opstarten. 'Wij zijn ongeveer een jaar geleden begonnen en hebben inmiddels zo'n 165 fietsen opgehaald. Het is alsof je aan een boom schudt, de fietsen komen van alle kanten naar ons toe. De meeste fietsen zijn via de kerken geleverd', zegt Joop van Rossem, vrijwilliger van VluchtelingenWerk en één van de drijvende krachten achter het fietsproject. 'Ik krijg bericht, neem de auto met aanhanger en ga de fietsen bij de mensen thuis ophalen.' 'Soms zijn het fietsen', zo vervolgt Van Rossem, 'die lang ongebruikt ergens in de tuin hebben gestaan.

Maar er zijn ook heel mooie exemplaren bij, van mensen die een elektrische fiets hebben aangeschaft en dus een best goede fiets in hun schuurtje over hebben.' De opgehaalde fietsen gaan naar de opslagruimte die Peter Wesstein beschikbaar heeft gesteld. Daar worden ze opgeknapt en klaargemaakt voor hun nieuwe eigenaren, de nieuwe Westlanders. 'Busvervoer is duur en ingewikkeld. De fiets geeft de vluchtelingen actieradius. Ze kunnen boodschappen gaan doen in de stad, hun kinderen kunnen op de fiets naar school', zegt Teamleider Eric van der Wilk van VluchtelingenWerk Westland. De kinderen die naar een speciale schakelklas in Monster gaan, krijgen eerst fietsles van welzijnsorganisatie Vitis.

Project Eigen-Wijs in Katwijk, Rijswijk en Rotterdam

Sprankelende concerten

Het project Eigen-Wijs helpt kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar in asielzoekerscentra hun zelfvertrouwen te vergroten en grip te krijgen op hun onzekere leven. Dat doen we via muziekactiviteiten, voorlichting, een website en kinder-sprekuren. In de regio organiseren wij muziekactiviteiten op de azc-scholen in Katwijk, Rijswijk en Rotterdam. Op die opvanglocaties komen er ook spreken en wordt er aan de kinderen voorlichting gegeven over bijvoorbeeld hun positie

in Nederland, de asielprocedure en kinderrechten. In 2016 gaven rond de duizend deelnemende kinderen van Eigen-Wijs sprankelende concerten in het Utrechtse muziekcentrum Tivoli Vredenburg en het Concertgebouw in Amsterdam. In Eigen-Wijs werken we samen met de Kindertelefoon. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door het Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF) en de CGA Foundation.

Inspirerende projecten

Een greep uit ons aanvullende, lokale aanbod

Project Actief in de Buurt in Den Haag

Mooie vriendschappen, duurzame verbindingen

Beter een goede buur dan een verre vriend. Met het project 'Actief in de Buurt' koppelt VluchtelingenWerk Den Haag, in samenwerking met enkele welzijnsorganisaties, buurtbewoners aan statushouders op de groepslocaties in de stad.

Het 'buurtmaatje' ondersteunt de nieuwkomer in het dagelijkse sociale leven zoals bij het leren kennen van de wijk. Daarnaast ondernemen het maatje en de statushouder gezamenlijk activiteiten. Denk aan tuinieren, fietsles, samen naar museum of schouwburg, conversatieles, samen koken en eten, voetballen of zwemmen. Hierbij wordt zoveel mogelijk Nederlands gesproken zodat de vluchteling de taal snel leert. Het doel van het door de gemeente Den Haag omarmde project is om elkaar te leren kennen. Vluchtelingen bouwen zo ook sneller een sociaal netwerk op en worden betrokken bij de samenleving. Gevreesd werd dat de integratie in de groepshuisvesting moeizamer zou verlopen. Het tegendeel blijkt nu waar. Dankzij het project hebben vluchtelingen die in de Haagse groepslocaties wonen beduidend meer contact met Nederlanders dan nieuwkomers die verspreid over de stad wonen.

Het werk loont dus, zegt projectleider Petra Wolters. 'Het is mooi te zien dat er vanuit de buurt veel respons is. Veel mensen willen er samen met de vluchtelingen iets van maken.' Waar mooie vriendschappen en duurzame verbindingen ontstaan, is VluchtelingenWerk straks overbodig. Wolters: 'Dan gaan wij weer verder op een andere locatie.'

@Home in de Bollenstreek

Puberen tussen twee culturen

Pubers opvoeden is een pittige klus, die vaak veel van ouders vergt. De ervaring leert dat vluchtelingenouders het vaak zwaar valt, in het nieuwe land, in een andere cultuur, met veel ongeschreven regels die niet bij hen met de paplepel zijn ingegoten.

Driekwart van die ouders kampt ook nog met problemen die te maken hebben met het vluchtverleden en bijna al hun kinderen hebben daarom ook last van psychische klachten.

Vluchtelingenouders zoeken veelal geen steun, omdat zij onbekend zijn met de beschikbare opvoedingsondersteuning of daar helemaal geen vertrouwen in hebben.

Die drempels moeten worden beslecht, pubers en hun ouders moeten worden geholpen. Dat gebeurt in het project @Home,

van VluchtelingenWerk in de Bollenstreek, in samenwerking met het CJG en de Jeugdgezondheidszorg van de GGD Hollands Midden. 'De meeste ouders zijn enorm dankbaar en opgelucht dat zij zich kunnen vestigen in een veilig land en zijn daardoor ook zeer gemotiveerd om zich het leven in Nederland zo veel mogelijk eigen te maken', zegt Projectleider Sylvia Broer in Lisse. Maar een nieuwe start in een nieuw land gaat niet vanzelf. Ook niet op het gebied van de opvoeding. Broer: 'Die ouders moeten echter leren omgaan met vele valkuilen en barrières zoals taal, cultuur, werkloosheid, verveling, geldzorgen, isolement en een gebrek aan netwerk. De ondersteuning van ouders in @Home komt ook de individuele ontwikkeling van hun kinderen ten goede.'

Project Euro-Wijzer

Niet beginnen met grote schulden

Vluchtelingen starten hun leven in Nederland met een zeer kwetsbare inkomenspositie. Zij moeten rondkomen van de bijstand en beschikken vaak niet over spaargeld. Om hun nieuwe huis in te richten krijgen zij vaak een inrichtingskrediet van de gemeente. Zo beginnen zij met een schuld. Met het project Euro-Wijzer bieden we vlak na aankomst in de gemeente ondersteuning en coaching: vluchtelingen zetten samen met een vrijwilliger stappen naar financiële zelfredzaamheid.

Voor sommige cliënten is begeleiding door een vrijwillige budgetcoach noodzakelijk. De budgetcoach spreekt wekelijks met de cliënt af om hem/haar te ondersteunen om inzicht, overzicht en grip te krijgen op zijn/haar financiën. We bieden ook voorlichting, training en een financieel spreekuur. In het project wordt samengewerkt gemeenten, nutsbedrijven en sociale partners als Schuldhulpmaatje, lokale formulierenbrigades, Humanitas en het Nibud. Euro-Wijzer wordt mede mogelijk gemaakt door het Oranje Fonds.

'Ze werkt keihard, wil alles weten en klaagt nooit', zegt taalcoach Marijke over Senait.

'We kunnen ook gezellig praten'

'Wat leren jullie van elkaar?' Het lijkt een heldere vraag. Marijke Teeuw komt met een helder antwoord: 'Door Senait realiseer ik me telkens weer hoe weinig reden tot klagen we in Nederland hebben. En hoe belangrijk het is ons open te stellen voor nieuwkomers die hier zoveel waardevols kunnen bijdragen.' 'Ik leer Nederlands van haar', zo luidt het veel kortere antwoord van Senait Araya Abraha. Senait en Marijke zijn een taalkoppel uit Leiden, waar in 2016 negen groepen met nieuwkomers inburgeringscursussen volgden. In één van die groepen zit de Eritrese, die in 2014 als 17-jarige alleen naar Nederland vluchtte. 'Ik heb van 1989 tot 2000 in Mozambique in het onderwijs gewerkt, en in die periode heb ik de grote kracht van Afrikaanse vrouwen leren kennen en waarderen', zegt de gepensioneerde lerares Marijke.

'Deze kracht herken ik ook in Senait. Ze bouwt hier helemaal alleen, zonder haar familie, aan een nieuw leven. Ze werkt keihard, wil alles weten en klaagt nooit.' Marijke is sinds 2012 als vrijwilliger van VluchtelingenWerk actief als taalcoach. 'Lesgeven is het leukste wat er is en ik weet hoe belangrijk het is zo snel mogelijk de taal te leren als je in een nieuw land komt. Daar wil ik graag mijn bijdrage aan leveren.' Senait is dolgelukkig met de hulp en het contact. En ze leert snel. 'Ik vind Marijke leuk. Ik vraag alles en zij legt alles heel duidelijk uit. Ze geeft veel voorbeelden en gaat door tot ik het begrijp.' Het is leerzaam. Méér dan dat, besluit Senait: 'We kunnen ook gezellig praten.'

Inburgering

Méér dan 1000 cursisten

De relatief hoge aantallen cliënten en de media-aandacht voor inburgering, hebben ertoe geleid dat 2016 een zeer bewogen, maar zeker ook een mooi jaar is geweest. Meer dan 1000 cursisten volgden bij VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland alfabetiserings-, inburgerings- of staatsexamenlessen op één van onze leslocaties. In 2016 rondde 133 cursisten hun inburgering af met een Inburgeringsdiploma of Staatsexamen.

VluchtelingenWerk organiseert het inburgeringsaanbod in 'Zuidwest' voor het derde jaar op rij in samenwerking met NLtraining. Op alle leslocaties zijn Teamleiders Inburgering werkzaam. Zij kennen alle cursisten en bieden een intensieve begeleiding. Hierdoor kunnen diverse problemen worden voorkomen. Zo is er goed zicht op de inburgeringstermijnen en kunnen verlengingen op tijd worden aangevraagd en boetes worden voorkomen. Er wordt gestreefd naar een uitstroom op een zo hoog mogelijk niveau.

Vrijwillige taalcoaches en klassenassistenten

Cursisten krijgen een persoonlijke taalcoach. Met die coach kunnen zij extra oefenen. Tijdens de klassikale lessen is een vrijwillige klassenassistent actief voor extra begeleiding en aandacht. Er worden regelmatig leerzame uitstapjes georganiseerd. In 2016 werd bijvoorbeeld een bezoek gebracht aan de Tweede Kamer, Corpus en het Museum voor Volkenkunde. Op de meeste locaties zijn Open Leercentra aanwezig die bemand worden door vrijwilligers. Hier kunnen cursisten buiten de lessen om extra oefenen op de computer en hulp vragen. In 2016 waren bijna duizend vrijwilligers betrokken bij het inburgeringsaanbod van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland.

Keurmerk Blik op Werk

Het inburgeringsaanbod van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland kreeg ook in 2016 het keurmerk Blik Op Werk toegekend. De jaarlijkse audit vond na de zomer plaats. Cursisten gaven het aanbod een mooi rapportcijfer: een 7,4.

Ahmed Al Faroh komt uit Syrië en woont nu drie jaar in Nederland. 'Ik vind de school van VluchtelingenWerk in Naaldwijk heel leuk. Onze docente is de beste docente op de hele wereld. Zij kan dingen goed uitleggen en ik begrijp van haar alles, ze legt alle woorden uit.

Iedereen in de klas leert goed en doet zijn best en dat vind ik ook heel leuk. Ik wil na de inburgering nog studeren en een diploma halen en daarna een bedrijf in de bouw hebben.

Amina Kadeer is een Oeigoer, ze woont bijna vier jaar in Nederland en krijgt les in Gouda. 'Ik ben hier met mijn man Tayyir. Wij vinden de school heel goed voor ons. Iedereen is aardig. De docente is heel goed, heel rustig en heel geduldig. Andere mensen in de

klas zijn leuk en wij lachen veel en het is ook vrolijk hier. Leren is moeilijk maar de school is heel leuk.'

Samenwerking met gemeenten

Gemeenten zoeken vaker de samenwerking op met VluchtelingenWerk, ook voor wat betreft inburgering en participatie. In het Westland is in 2016 gewerkt aan een ambitieus project. Stichting VluchtelingTalent biedt samen met gemeenten, Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO), agrarische uitzendbureaus, agrarische scholen, COA en andere maatschappelijke partijen voor 1000 statushouders een opleiding

en werkervaringsplaats aan bij agrarische bedrijven. VluchtelingenWerk zorgt hierbij in het Westland voor de begeleiding en de inburgeringslessen. Ook in de gemeente Leiden is in 2016 met de gemeente een intensieve samenwerking ontstaan. Daarnaast hebben in andere gemeentes diverse verkennende gesprekken plaatsgevonden. Samen met NLtraining werkt VluchtelingenWerk ook aan vernieuwende producten.

'Je eigen brood verdienen, is belangrijk voor je gevoel van eigenwaarde', zegt werkgever Rien Wisse van BUVA.

'Opgebloeid dankzij een baan'

'Nu zit ik 's avonds op de bank met een moe lichaam in plaats van een oververmoeid hoofd', zegt Isaias Mighina Tekia lachend. 'Het is best wennen. Maar ik ben zó blij met deze kans.' Hij deed een paar uurtjes in de week vrijwilligerswerk, als tuinman en in een kringloopwinkel. Te veel vrije tijd bleek niet goed: 'Altijd maar thuis op de bank. Al die pijnlijke herinneringen aan Eritrea: dat maakte me gek', zegt de 33-jarige Barendrechter. Na jaren piekeren op de bank is hij nu eindelijk aan het werk. Vrijwilliger en Arbeidscoach Ad Besems hielp hem eind vorig jaar bij het vinden van een baan, als logistiek medewerker bij BUVA BV, een groothandel in bouwproducten. De beste manier om vluchtelingen zoals Isaias te laten integreren en een gevoel te geven dat ze erbij horen, is ze daadwerkelijk deel te laten nemen aan onze maatschappij, zegt algemeen directeur Rien Wisse van BUVA. 'Je eigen brood verdienen, is belangrijk voor je gevoel van eigenwaarde.'

Maar het mes snijdt aan twee kanten, zegt Rien Wisse. 'We kweken hierdoor begrip. Het is voor mijn werknemers beter nieuwkomers een bijdrage te zien leveren dan dat ze alleen de vervelende verhalen op internet en in de media lezen.' Isaias past zich snel aan. Maar het bedrijfsleven dient zich aan de andere kant ook aan te passen, volgens Rien Wisse. 'Er moet iets meer moeite worden gestoken in het werven en begeleiden van vluchtelingen. En het rendement ligt in de beginfase misschien wat lager. Maar uiteindelijk is dit goed voor de nieuwkomers, voor de werkgevers én op de werkvloer.' Het is als arbeidscoach soms trekken, sleuren, kletsen als Brugman, activeren en motiveren. Maar als het lukt... 'Dit is zó mooi, zegt Ad trots. 'Isaias is dankzij zijn baan opgebloeid en heeft nu weer perspectief.'

Arbeidsparticipatie

250 nieuwe banen, 250 keer nieuw perspectief

Als je werkt, doe je mee. Een eigen inkomen maakt je onafhankelijk, je voelt je nuttig en gewaardeerd. Dat geldt ook voor vluchtelingen. Zij willen niets liever dan aan de slag gaan. Toch is het voor hen vaak lastig om aan werk te komen. Een taalachterstand, moeite competenties inzichtelijk te maken en diploma's te laten waarderen, en het ontbreken van een (professioneel) netwerk bemoeilijken het vinden van een baan of stage. Wij helpen hen bij het vinden van een passende baan.

Vluchtelingen beschikken over veel competenties, hebben veel levenservaring en zijn zeer gemotiveerd om iets van hun leven in Nederland te maken. Voor VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland begeleiden in 2016 zo'n 80 (vrijwillige) Arbeidscoaches ruim 250 vluchtelingen richting een baan of vrijwilligerswerk. Samen kijken ze eerst naar de wensen en ervaring van de vluchteling: wat deed hij of zij in het land van herkomst? Zijn de wensen van de vluchteling realistisch en welke stappen zijn nodig dat doel te halen?

Niet op cv, wel interessant

De Arbeidscoaches steken tijd in het leren kennen van de vluchteling. Op die manier komen vaak talenten aan het licht die niet op het cv staan, maar voor een werkgever wel interessant kunnen zijn.

Fiscale voordelen

Die meerwaarde voor bedrijven is volgens ons evident. Werkgevers die vluchtelingen een kans geven zich te ontplooien, komen in aanmerking voor diverse fiscale voordelen en (subsidie)regelingen. En zij krijgen natuurlijk een gemotiveerde werknemer!

Landelijke projecten in onze regio

Begin 2016 werd het landelijk arbeidsparticipatieproject Startbaan afgerond. Gelukkig werd financiering gevonden voor een nieuw project: Vluchtelingen Investeren in Participeren (VIP). Dit landelijke project heeft als doel 1500 vluchtelingen naar een baan te helpen. Dat doen onze Arbeidscoaches samen met werkgevers, opleiders en lokale overheid. Zo willen we de barrières voor arbeidsparticipatie verminderen en zorgen dat alle partijen hun verantwoordelijkheid nemen.

Deelnemers volgen een trainingsprogramma, gaan op werkbezoek bij verschillende bedrijven, lopen stage en worden uiteindelijk warm overgedragen aan een werkgever, uitzendbureau of opleidingsinstituut.

Vluchteling Vakmensen

VluchtelingenWerk in de regio De Bevelanden begeleidt vluchtelingen naar stageplekken en banen. De Zeeuwse gemeenten vinden de arbeidsparticipatie van vluchtelingen van groot belang, bedrijven wordt gevraagd de deuren van hun bedrijf open te zetten voor vluchtelingen. In eerste instantie niet voor een baangarantie, maar voor een stageplek. Zo krijgen vluchtelingen een kans een goede start te maken op de Nederlandse arbeidsmarkt. De werkgever krijgt gemotiveerde werknemers en meer diversiteit op de werkvloer. Dat is een schoolvoorbeeld van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een team van vrijwilligers uit bedrijfsleven en arbeidscoaching zoekt de

juiste match en coacht de statushouder tijdens de stageperiode. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden voor extra scholing om zo de competenties van de statushouder te vergroten. De 'stagekansplaats' duurt zes maanden. De statushouder krijgt in die periode zijn uitkering, de werkgever betaalt niets maar investeert in kennisoverdracht. Na die periode wordt gekeken of er een regulier contract inzet. Sinds de start van Vluchteling Vakmensen in het voorjaar van 2016 plaatste het team van Projectcoördinator Arbeidsparticipatie Leonard Brouwer twintig stagiairs. Inmiddels zijn ook vijf reguliere banen geregeld.

Op Wereldvluchtelingendag 2016 organiseerde VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland een werkconferentie voor gemeenten en andere contacten uit het maatschappelijk middenveld. Afgelopen jaar was voor ons een fusiejaar. Het was hard werken, maar ook een goed moment samen naar de toekomst te kijken en ambities uit te spreken.

Op 1 januari 2016 fuseerden vier VluchtelingenWerk-stichtingen in Zuid-Holland en Zeeland tot Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland. Op dat moment betrof het een fusie op papier, het echte bouwen aan de nieuwe organisatie begon toen pas. Door onze krachten te bundelen, kunnen we flink besparen op overhead. Hierdoor ontstaat meer ruimte voor het begeleiden van vluchtelingen en kunnen we meer specialistische kennis aan ons binden.

Missie

Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland is een van de stichtingen van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland. Onze missie is in lijn met die van de vereniging en luidt: 'VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland komt op voor de rechten van asielzoekers en vluchtelingen in de provincies Zuid-Holland en Zeeland. We behartigen hun belangen en bieden ondersteuning bij toelating, het opbouwen van een bestaan in ons land en bij duurzame vrijwillige terugkeer. Ook werken wij aan draagvlak hiervoor in de samenleving. Dat doen we lokaal, vanuit veel locaties in ons werkgebied.'

Ambitie

Als gefuseerde stichting vonden we het in 2016 nodig om naast onze drukke werkzaamheden tijd te nemen onze ambitie te herijken. De vier pijlers in onze ambitie zijn:

Ondernemende idealist. Als ondernemende idealist zijn onze idealen de drijfveer om onze doelen te bereiken. Het ondernemerschap uit zich in een actieve houding om de idealen om te zetten in daden. Een ondernemer is innovatief, een initiator die in gesprek gaat met alle stakeholders en ontwikkelingen vertaalt in kansen.

Bruggenbouwer. VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland verbindt verschillende stakeholders met elkaar. Binnen dit veelzijdige proces zijn wij de expert die van het begin tot het eind aanwezig is. Als spin in het web weten we waar het om draait. Bij de samenwerking werken we aan het collectief bewustzijn en draagvlak. Iedereen is ervan overtuigd dat meer en betere samenwerking een voorwaarde is voor succes.

Professioneel, deskundig en eigentijds. Onze beroepskrachten en vrijwilligers zijn deskundig, wij faciliteren hun ontwikkeling en bieden hen een professionele omgeving om hun werk te kunnen doen. Wij werken eigentijds door gebruik te maken van de mogelijkheden die technologie ons biedt.

Zelfregie cliënt. Wij stimuleren zelfredzaamheid en de ontwikkeling van eigen talent en initiatief van onze cliënten. Wij ondersteunen het opbouwen van een sociaal netwerk, het wortelen in de eigen leefomgeving. Hiermee wordt bevorderd dat cliënten zich kunnen inzetten voor en in de maatschappij. Dit stimuleert ook de saamhorigheid en het draagvlak in de maatschappij.

Visie 2020

Ook werkten we in 2016 intensief mee aan de Visie 2020 van de Vereniging VluchtelingenWerk Nederland. De belangrijkste punten uit deze visie zijn:

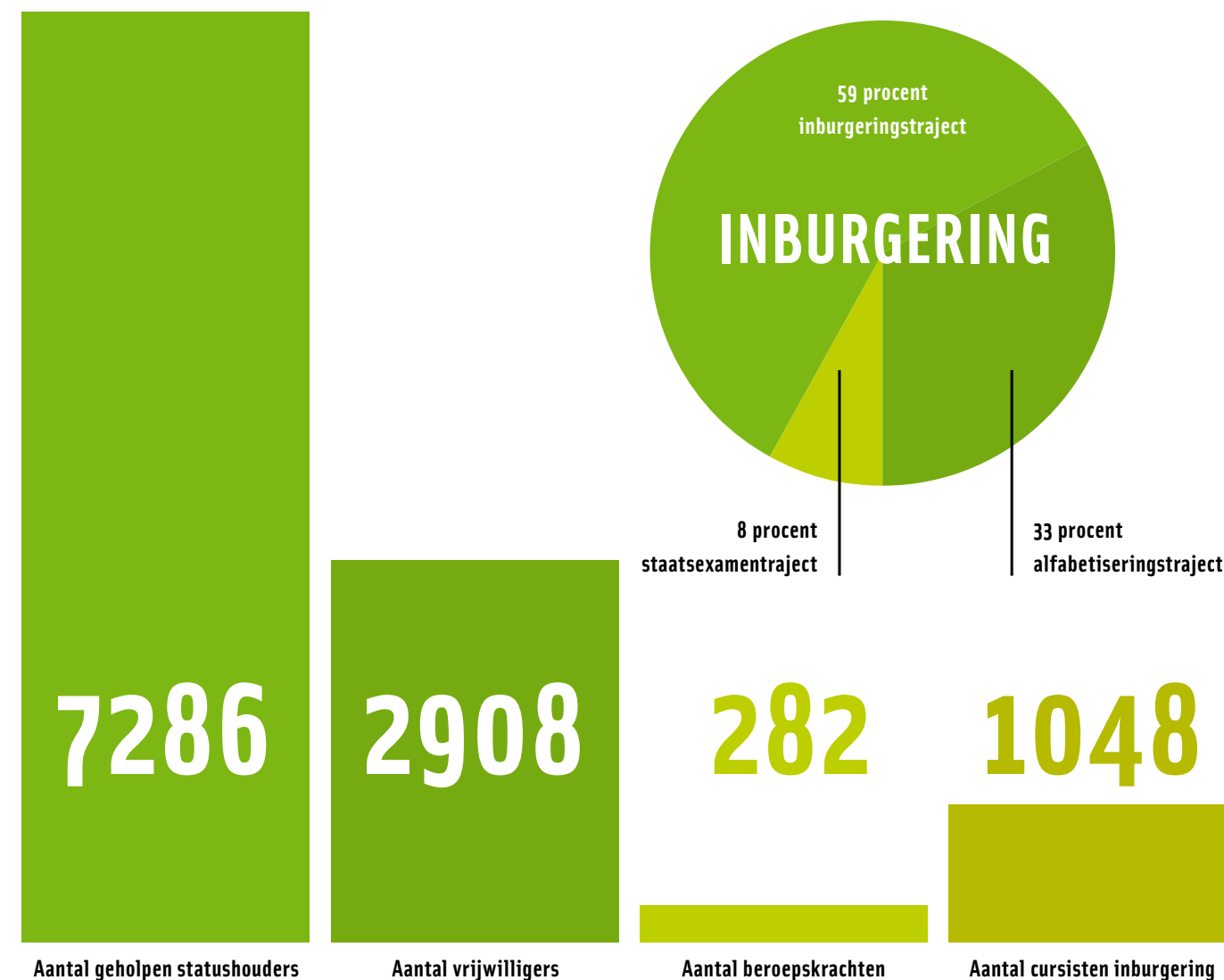
- We gaan in ons werk nog scherper op de behoeftes van vluchtelingen focussen. We gaan meer maatwerk in de begeleiding van vluchtelingen leveren en we werken gericht toe naar maatschappelijke zelfstandigheid. We gaan minder werken vanuit vaststaande pakketten. Onze werkzaamheden op het gebied van asiel en integratie gaan we meer met elkaar vervlechten;
- Ook willen we vluchtelingen nog actiever in onze eigen organisatie betrekken. Op alle niveaus, bijvoorbeeld in adviesraden, in de raden van toezicht, en ook als beroepskracht of vrijwilliger;
- We gaan op zoek naar nieuwe vormen van vrijwilligerswerk in onze organisatie;
- We maken scherpere keuzes of we iets zelf uitvoeren of aan anderen overlaten. Voor ons staan daarbij altijd de belangen van vluchtelingen voorop. En als we bepaalde activiteiten niet zelf uitvoeren, dan zullen we andere organisaties, ketenpartners en overheden ondersteunen met onze expertise

64
GEMEENTEN

7
DEELREGIO'S

ZEELAND
ZUID-HOLLAND ZUID
ROTTERDAM
DEN HAAG/WESTLAND
LEIDEN E.O.
MAASPOORT
GOUWE-/BOLLENSTREEK

107 LESGROEPEN OP
15 VERSCHILLENDE LESLOCATIES

Kijk voor de jaarrekening van Stichting VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland op www.vluchtelingenwerk.nl/zuidwest

VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland was in 2016 werkzaam in deze 64 gemeenten:

Alblasserdam
Albrandswaard
Barendrecht
Binnenmaas
Bodegraven - Reeuwijk
Borssele
Brielle
Capelle ad IJssel
Cromstrijen
Dordrecht
Giessenlanden
Goeree Overflakkee
Goes
Gorinchem
Gouda
Hardinxveld-Giessendam
Hellevoetsluis
Hendrik-Ido-Ambacht
Hillegom
Hulst
Kapelle
Korendijk
Krimpen aan den IJssel
Krimpenerwaard
Lansingerland
Leerdam
Leiden
Leiderdorp
Leidschendam-Voorburg
Lisse
Lingewaal

Maassluis
Middelburg
Molenwaard
Nissewaard
Noord-Beveland
Noordwijk
Noordwijkerhout
Oegstgeest
Oud-Beijerland
Papendrecht
Reimerswaal
Ridderkerk
Rotterdam
Schiedam
Schouwen-Duiveland
's-Gravenhage
Sliedrecht
Sluis
Strijen
Terneuzen
Teylingen

Veere
Vlaardingen
Vlissingen
Voorschoten
Waddinxveen
Westland
Westvoorne
Zederik
Zoetermeer
Zoeterwoude
Zuidplas
Zwijndrecht

**VluchtelingenWerk
Nederland**

VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland

Blaak 22, 3011 TA Rotterdam

Telefoon: 010 229 2362

info-zuidwest@vluchtelingenwerk.nl

www.vluchtelingenwerk.nl/zuidwestnederland

[facebook.com/vluchtelingenwerkzuidwest-nederland](https://www.facebook.com/vluchtelingenwerkzuidwest-nederland)

twitter.com/vwzuidwest

Fotografie: Patrick Post en VluchtelingenWerk Nederland

Opmaak: Ivo Mulder, Studio Stennis

Algemeen Nut
Beogende Instelling
ANBI

**NATIONALE
POSTCODE
LOTERIJ**

CBF
ERKENNED
GOED DOEL